

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 lipca 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił **R. K.** prawa do wcześniejszej emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 roku nie udokumentował 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Zakład wyjaśnił, że nie zaliczono wnioskodawcy okresu od 1 stycznia 1981 roku do 31 grudnia 1998 roku zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku operatora spycharki i koparki z uwagi na nie powołanie się przez pracodawcę w świadectwie pracy na przepisy resortowe.

Decyzję organu rentowego **R. K.** uznał za krzywdzącą i w dniu 31 lipca 2017 roku złożył odwołanie, wnosząc o uwzględnienie okresu zatrudnienia od dnia 1 stycznia 1981 roku do 31 grudnia 1998 roku w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku operatora spycharki i koparki, jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach i zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 22 sierpnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący – **R. K.**, urodzony w dniu (...), ukończył 60-ty rok życia w dniu 5 czerwca 2017 roku (bezsporne, a nadto wniosek o emeryturę -k. 1 plik akt emerytalnych ZUS).

Wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę w dniu 5 maja 2017 roku (wniosek o emeryturę - k. 1-2 plik I akt emerytalnych ZUS).

W dniu 11 lipca 2017 roku organ rentowy wydał decyzję, którą odmówił **R. K.** prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że wnioskodawca nie udowodnił do dnia 1 stycznia 1999 roku wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(decyzja z dnia – k. 35/36 akt emerytalnych ZUS).

Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (wniosek o emeryturę – k. 1 verte akt emerytalnych ZUS).

Organ rentowy uznał wnioskodawcy jako bezsporny łączny staż pracy w ilości 25 lat, a w tym okresy składkowe w wymiarze 26 lat, 7 miesięcy i 18 dni oraz 16 dni okresów nieskładkowych. Na podstawie złożonych przez wnioskodawcę razem z wnioskiem o emeryturę dokumentów organ rentowy nie uznał wnioskodawcy żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach. W szczególności ZUS nie zaliczył odwołującemu okresu od 1 stycznia 1981 roku do 31 grudnia 1998 roku zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku operatora spycharki i koparki z uwagi na nie powołanie się przez pracodawcę w świadectwie pracy na przepisy resortowe. (bezsporne, a nadto świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 15 akt ZUS, uzasadnienie zaskarżonej decyzji – k. 35/36 akt emerytalnych ZUS).

W dniu 11 lipca 2017 roku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję, którą odmówił **R. K.** prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (decyzja z dnia– k. 35/36 akt emerytalnych ZUS).

Odwołujący otrzymał wystawione przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w S. świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 12 czerwca 2000 roku, w którym podano, że **R. K.** w okresie od dnia 1 stycznia 1981 roku do dnia 16 czerwca 2000 roku był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. na stanowisku operatora

spycharki i koparki. Takie samo stanowisko wynika ze zwykłego świadectwa pracy (świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach - k. 15, świadectwo pracy k 19 akt emerytalnych ZUS).

W (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. w spornym okresie wnioskodawca pracował przez cały okres zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy jako operator sprzętu ciężkiego początkowo pracował jako kierowca spychacza a następnie jako operator koparki jednonaczyniowej gaśnicowej (zeznania świadków G. B. k24, 2 min. 32 sek. protokołu elektronicznego, świadka R. M. k.24, 4 min.57 sek. protokołu elektronicznego, zeznania wnioskodawcy k24-25, 7 min. 56 sek. protokołu elektronicznego, świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 15 akt emerytalnych).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, których część znajdujące się również w załączonych aktach organu rentowego, jak i na podstawie osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań wnioskodawcy oraz zeznań świadków: G. B. i R. M..

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom wymienionych świadków, w których zgodnie zeznali, że pracowali we wskazanych przez nich okresach razem z wnioskodawcą w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. będąc przełożonymi wnioskodawcy. Sąd Okręgowy na podstawie złożonych przez tych świadków zeznań oraz oryginalnego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach uznał, że wnioskodawca przez cały sporny okres zatrudnienia w powyższym zakładzie wykonywał prace w szczególnych warunkach a w okresie do 31 grudnia 1998r. daje pracę o tym charakterze w wymiarze 18 lat.

Dodać także należy, że organ rentowy nie zakwestionował zeznań żadnego z przesłuchanych w sprawie świadków, zaś świadkowie jako osoby obce do wnioskodawcy nie mieli interesu zeznawać na jego korzyść.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2013 roku) stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z treścią § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego 15 listopada 2000 roku, II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe: co do wieku, wymaganych okresów składkowych i nieskładkowych oraz nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

W ocenie Sądu Okręgowego wnioskodawca spełnia również warunek posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Stanowisko organu rentowego w niniejszej sprawie jest absurdalnie nie logiczne albowiem ani nie kwestionował charakteru wykonywanej pracy, ani zeznań świadków ani też, że taka praca jest pracą w szczególnych warunkach a jedyny zarzut sprowadzał się do nie wskazania przepisów resortowych, które sam organ rentowy załączył do akt emerytalnych przy zaskarżonej decyzji.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że wymienione w pkt 3 działu VIII prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych są pracami w szczególnych warunkach.

Stosownie do treści § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadectwie pracy.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach Sąd uprawniony jest ustalać także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 maja 1985 roku, sygn. III UZP 5/85, LexPolonica nr 320954, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 roku, III UZP 6/84, LexPolonica nr 321108).

Sąd Okręgowy oceniając cały zgromadzony materiał dowodowy doszedł do przekonania, że wnioskodawca udowodnił analizowaną przesłankę już złożonym świadectwem wykonywania pracy w szczególnych warunkach a następnie własnymi zeznaniami oraz zeznaniami zawnioskowanych świadków. Podkreślić w tym miejscu należy, iż istotnym jest jakie prace faktycznie w toku swojego zatrudnienia wykonywał skarżący oraz czy prace te są wymienione w cytowanym wyżej rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku, gdyż właśnie to rozporządzenie jest aktem prawnym, w oparciu o który należy orzekać, czy dana praca była pracą w warunkach szczególnych. Nazwa stanowiska lub brak tej nazwy nie może dyskwalifikować faktycznie wykonywanych prac. Dlatego Sąd Okręgowy zważył, że wnioskodawca pracował maszynista maszyn ciężkich budowlanych i drogowych jako operator spycharki i koparki a stanowiska te wymienione są również z Zarządzeniem Nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1983r. w Dziale V poz. 3 pkt 1 –maszyniści koparek jednonaczyniowych, pkt.3 maszynista spycharek gąsienicowych.

Przypomnieć należy, że do przyznania emerytury konieczne jest, aby wszystkie wskazane w cytowanych przepisach przesłanki zostały spełnione łącznie. Bez kumulatywnego spełnienia powyższych warunków prawo do emerytury w

oparciu o art. 184 cytowanej ustawy, nie przysługuje. Wobec poczynionych w sprawie ustaleń stwierdzić należy, że wnioskodawca spełnił wszystkie przesłanki wymagane do przyznania emerytury: wieku (ukończył 60 lat życia), posiadania co najmniej 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 5 czerwca 2017 roku.

Zarządzenie - odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu wypożyczając akta rentowe wnioskodawcy.